

ERŐSÍTSÜK A MUNKÁSSÁG ÉS A DOLGOZÓ PARASZTSÁG SZOROS SZÖVETSÉGÉT ALKOTMÁNYUNK SZELLEMEBEN!

Szépen gyógyulnak az október okozta sebek

Színfoltok a Felszabadulás Termelőszövetkezet augusztusi közgyűléséről

Ezt a szövetkezetet is — éppúgy, mint másokat — nemcsak az októberi ellenforradalom állította a múlt évben kénytelenül vizsgáló elé, hanem az azóta eltelt tíz hónap is. Ez idő alatt be kellett bizonyítaniuk az ott dolgozó embereknek: közösségük önállóan, nagyobb állami támogatás, dédelgetés nélkül is megállja a helyét.

Kitünő termés, jelentős jövedelem

A minap, amikor végighallgattam a Felszabadulás szövetkezet egyik közgyűlését, csak ezt mondhattam: ez a tagság nemcsak az ellenforradalom, hanem az utána eltelt nehéz időszak próbáit is derekasan kiálta. Árendás György elvtársnak, az elnöknek beszámolójából hallottam: »A szövetkezet ideai búzatermés-átlaga végeredményként 11 mázsa 60 kiló lett». Háromezer mázsát termeltek a bánykúti 1205-ös és a Fleischman 481-es nemesített búzafajtákból. Ezért a gabonáért a rendes áron felül mázsánként 33 forint nemesítési felár is jár. Vagyis, ha a szövetkezet mind a háromezer mázsát eladná az államnak, vagy legalábbis elcserezné szokvány minőségű gabonáért, 99 ezer forint csak jutalomként esne a markukba. Árpából 13 mázsa 82, zabból pedig 14 mázsa 76 kilogrammot csépeltek el holdanként. Hasonló zabtermést baktói földeken sokak véleménye szerint eddig még nem aratott senki sem. A kapásnővények is az aszállyos időjárás ellenére igen jó termést ígérnek. A cukorrépatövek például 30—35 deka között váltakoznak most darabonként. De bármilyen legyen is az időjárás, az év végi jövedelemelosztáskor már nemigen merülhet fel különösebb panasz. Egyedül kenyérgabonából előlegként 5 kilogramm jutott most munkaegységként. Ha ennek és más eddig kiosztott terményeknek az értékét összeadjuk a pénzöllegekkel, akkor kiderül, hogy 25 forint 55 fillér pénzt és egyéb értékeket osztottak már eddig szét maguk között az emberek munkaegységeik alapján.

Teljes önkéntesség

Nem is elégedetlen a tagság. Korábban a tagság jelentős részét majdhogynem kötéllal kellett benntartani. Az ilyesmi itt már régen a múlté. Árendás elvtárs a taggyűlésen bejelentette: rövidesen hozzákezdnek az új esztendői termelési tervek kidolgozásához. Ezt a tervet csak olyan emberekre akarják alapozni, akik izzig-vérig magukénak vallják a szövetkezeti termelés ügyét. Aki kicsit is hadilábon áll a szövetkezettel, mondja meg, zokszó nélkül, kiléphet. A felszólalók közül is sokan elmondták ezt:

— Aki nem érzi jól magát a szövetkezetben, az elmehet, ösztönöségéért nem haragszunk meg rá.

A 88 főnyi tagságból senki sem állt fel azzal, hogy ő menni akar. Végül is abban állapodtak meg, hogy aki gondolja, a jövő héten bejelentheti még kilépését.

Kilépésre nem jelentkezett senki, de akadtak, akiket egyöntetű szavazással a tagság zárt ki soraiból. Kizárták Nagy József volt urasági intézőt, Ágoston Jánost és Dobó Imrét, akik októberben leleplezték magukat, a nyílt-síkos ellenforradalmárokként fordultak neki annak a közösségnek, amelyből kényelmesen éltek eddig. Bár ezek az emberek október

után igyekeztek visszafordítani kabátjuk október előtti színét, de a tagság mégiscsak úgy döntött, jellemtelen embereknek nincs helyük közöttük. És ez így van rendjén!

Belterjességre törekvés

Az igazgatóság komoly sikerekről adott számot a közgyűlésen, de az emberek szavaiból mégis az csendült ki: ők még többre képesek. Éppen ez volt korábban az a közösség, ahol a belterjességre való törekvést a legtöbben ellenezték. Most mindenki egyetért abban, hogy mivel kedvező lehetőségekkel rendelkezik a búza, s általában a kalászos növények terméshozamainak állandó emelésére, a gabonatermő területet folyamatosan csökkenteni kell. Több pillangós-növényt, fűszerpaprikát, könnyűipari nyersanyagot kell termelni.

Elmélyült vita alakult ki a gépesítés problémái körül. Sokan azt követelték, döntson a közgyűlés úgy, hogy az igazgatóság vásároljon erőgépeket, gyorsan mozgó traktorokat. Ha a tsz-nek saját gépei lennének, még tökéletesebb vetőmaggyat tudnának készíteni, másrészt pedig csökkenthetnék a lóállományt a haszonállatok javára. Megegyeztek abban: korántsem egy valamiféle szövetkezeti géppálmás létesítéséről van szó. A nagyja szezonmunkát ezután is a géppálmások gépei végeznék.

A szakmai irányítás

A Felszabadulás Tsz-ben régi probléma a szakmai irányítás kérdése is. Most is felvetődött, kell-e agrónomus, vagy sem. Mezőgazdász már több is megfordult a szövetkezetben, de tudásuk nem volt nagy, némelyik annyit sem értett a gazdál-

kodáshoz, mint egy egyszerű szövetkezeti tag. Mondogatták most is, ilyen mezőgazdászra nincsen szükség, s végül abban valamennyien egyetértettek, olyan szakember segítségét, aki vezetni tudja őket a belterjesebb termelésre való törekvéseikben, akinek szívügye lenne a közösség gazdagítása, olyan szakembert szívesen befogadnának. Hajlandók lennének kétezer forint, vagy még ennél is nagyobb havi jövedelmet biztosítani a számára. Sőt még motorkerékpárt is vesznek, hogy mindenhol időben odajuthasson.

Egymillió forint az ellenforradalmi számlára

Bizonyára az olvasó is érzi ezekből a színfoltokból: a Felszabadulás Tsz sebei is — melyeket az ellenforradalom ütött rajta — szépen gyógyulnak már. Az október előtt elkészített termelési terv végrehajtását itt is megakadályozták a közbejött események. Mint többen kiszámították, azok a károk nélkül, melyek a jószágállományban estek, egymillió forint értékű terméskiesés van most az előző és a jelenlegi szerényebb termelési terv között. Azonban megvan a biztosíték rá, hogy amit az ellenforradalom elrabolt, a szorgalmas munkásokok többszörösével szereznek vissza. Biztosíték itt erre az a pártszervezet is, mely a tagjai számát tekintve, ha nem is túl nagy, de van elég ereje ahhoz, hogy ébren tartsa az embereket, s ne ismétlődhesék meg még egyszer október.

Csepi József

Holnap emlékérmeket adnak át a szegedi honvéd karhatalmi egység tagjainak

A szegedi honvéd karhatalmi század tagjai a nép javáért derekas munkát végeztek az elmúlt hónapokban. A honvéd karhatalmi egység az alkotmány évfordulójának tiszteletére holnap, hétfőn műsoros ünnepséget rendez a helyőrségi tisztí klubban. Az ünnepség keretében a honvéd karhatalmi egység tagjainak — akik áldozatos, hőies munkát végeztek a népi hatalom védelmében — átadják a „Munkás-paraszt hatalomért” emlékérmeket.

Az ünnepségen a honvédelmi miniszter képviselője is részt vesz.

Megváltozott a Magyar Rádió neve

A magyar forradalmi munkásparaszt kormány a Magyar Rádió Intézmény nevét Magyar Rádió és Televízióra változtatta.

Nincs ötös találat

A lottó 24-ik fogadási hetére 2 004 017 szelvényt küldtek be. Nem végleges megállapítás szerint 5 találatos szelvényt ezúttal sem találtak az értékelők. A négytalálatos szelvények száma: 19. A nyeremény egyenként 79 106,25 forint. 3 találatra 346,25 forint, a 2 találatra 12,50 forint jut.

„Ez az ország a mi országunk...”

Nyolc éve nyilatkoztattuk ki ünnepélyesen a nép döntő többsége akaratából ország-világ előtt, hogy »A Magyar Népköztársaság a munkások és dolgozó parasztszok állama«, benne »minden hatalom a dolgozó népé«. 1949. augusztus 20-án lépett életbe legfőbb törvényünk, a Magyar Népköztársaság Alkotmánya.

A felszabadulás óta addig eltelt öt esztendő legenda harcainak történetét hirdette már az élet, azokét a harcokét, amelyek elévülhetetlen eredményeként ebben a »borzalmak-nyögette kicsi országban« is minden hatalom a nép birtokába jutott. Ezeknek a harcoknak a korszakalkotó eredményét foglalta alap-törvénybe az országgyűlés nyolc évvel ezelőtti, történelmi időszak.

Ezzel megvalósult, amiről két és fél évtizede álmodott József Attila a Hazám című költemény örök szép sorában: »A

dolgozó nép okos gyűléseztében hányli-vetni meg száz bajunk...» Megvalósult, mert a munkás, a paraszt és orvos vagy tanító fia lett az ország felelős gazdája, és maga választott képviselőinek okos gyűlésezté intézi, igazgatja a haza minden fórumán sorsát, jövőjét.

Igaz, hogy egyes régi vezetőik súlyos hibái, »történelmi bűne« folytán sok minden torz arcot öltött nálunk az utóbbi években. Eltorzult a szavak értelme, csorbát szenvedett a hit és a bizalom, amellyel rosszul sáfárkodtak egyes öntelt korifeusok.

Ennek következtében verhetett éket az új-tamaskodók sisereháda a nép és a vezetők közé, ezért fertőzhette meg a »népbarát« jüdasok hit-szegő, hazug szépszava a hibákból kiábrándult tömegek önfeléd tudatát és ennek ürügyén lóhettek sortüzet az ellenforradalom zsoldos ban-

dítái októberben az elárult néphatalomra.

Ez azonban már a múlté. Szétzúztuk a feltámadt úri rend fő hordáit, megsemmisítettük az alarcot öltött, de gaztettre újra kész cinkosait is. Szakítottunk az áruló hitszegőkkel, és éberen örködünk a vártán, hogy a régi hibák soha többé meg ne ismétlődjenek, s hogy újak se támadjanak helyükön.

Az értelmüket visszanyert szavak új hitével, a szívós munkával, kommunista helytállással teremtet új bizalom megbecsülésével és jó jegyében az ideai szép, nagy ünnepen örökre vallja népünk Ady, a költő igazát:

Ez az ország a mi országunk, Itt most már a mi kezünk épít, Tobzódjatok, tobzódjatok Eppen elég volt ezer évig!

(magyar)

A kultúra fénye a romániai Magyar Autonóm Tartományban

HA VALAKI ellátogat a romániai székely vidékekre, a gazdasági változásokon kívül szemébe ölik az új, gazdag társadalmi és kulturális élet is. Hogy jobban megértjük azt a változást, amely a Magyar Autonóm Tartomány lakosainak lelkében és életében, miként az egész román nép lelkében és életében végbement, álljunk meg egy pillanatra a statisztikai adatoknál. Ezek ugyanis olyan dolgokról tanúskodnak, amelyekkel a múltban aligha lehetett dicsekedni.

1944. Azon a területen, mely ma a Magyar Autonóm Tartományt alkotja, 60 000 írástudatlan alkotja. A városokban nem működött egyetlen színház sem. A falvakban nem volt egyetlen kultúrház sem, s a falusiak csupán a kalendáriumot olvasták. A fentiekhez viszonyítva még jobban számot adhatunk magunknak az utóbbi években történt lényeges változásokról.

Jelenleg a tartomány bármely rajonjában, vagy városában is pihenjen meg a látogató, számtalan tényből tapasztalná, az Olt völgyében gyökeret vert új életet. Álljunk meg Marosvásárhelyt. A Kadet-hegyen — így nevezik ma is a város öreg lakosai — találjuk az Orvosi-Gyógyászati Főiskolát. Száz és száz magyar fiatal anyanyelvén tanulja meg itt az emberi szenvedések enyhítésének csodálatos művészetét. A múltban Marosvásárhelyt az ember új-

jain megszámlálhatta az iskolákat. Most négy négyosztályos elemi iskola, 7 általános iskola, 4 tízosztályos iskola, 4 szakiskola és 9 középiskola technikum működik. A tantestület tagjainak száma 1939-hez képest 75 százalékkal növekedett.

Ha a város kulturális fejlődéséről beszélünk, meg kell említeni azoknak nagy számát is, akik számára a könyv nélkülözhetetlen barátta vált. Egyetlen hónap leforgása alatt több, mint 61 000 könyvet adtak el. Ehhez hozzá kell tenni, hogy a városnak 70 000 lakosa van. Erre a tényre magyarázatot szolgáltat az a körülmény is, hogy Marosvásárhelyt működik az Állami Szépirodalmi és Művészeti Kiadó tagozata, amelynek feladata a román írók műveinek magyar nyelvű kiadása. Itt jelenik meg az »Igaz szó« c. havi folyóirat a Román Irószövetség itteni tagozatának kiadásában.

Marosvásárhelyt magyar nyelvű színház működik. Kovács György művész, a Román Népköztársaság egyik legfiatalabb népművésze. Nemcsak a székely színház, hanem a Román Népköztársaság új kultúrájának a büszkesége is. Működik a városban egy színművészeti főiskola is, a »Szentgyörgyi István« főiskola, amelyben a magyar fiatalok anyanyelvükön tanulnak.

SZAKADATLANUL gazdagodik a Magyar Autonóm Tartomány kulturális élete. Néhány hónappal ezelőtt alakult meg az Állami Enek- és Táncegyüttes. Ez az együttes, amely a tartomány minden településére elvitte a székely dal és tánc kedélyét, igen nagy népszerűségnek örvend.

No, de hagyjuk el Marosvásárhelyt és induljunk el a tartomány északi részei felé, ahol a Kelemen, a Görgényi és a Gyergyói havasok közti terület a Toplica. A fali-termeléseknél dolgozó munkások és a parasztszok nemzetiességre való tekintet nélkül vállvetve teremteték meg az új életüket. A Toplicán épített korszerű lakóházakbókból néj szomszédokként laknak egymás mellett a román és a magyar fali-termelő munkások. Toplica rajon számos új létesítménnyel gazdagodik. Subtecaten új iskola nyílt, amelyben tíz tanterem, olvasóterem, könyvtár és laboratórium van. Nemrég épült fel Toplicán az új filmszínház, Dédán és a rajon másik három községében pedig a művészegyüttesek új kultúrothonban mutatják be műsoraikat.

Erdőszentgyörgy rajonban is nagy változások mentek végbe. A rajonban már két évvel ezelőtt egyetlen írástudatlan sem volt, ötvenhat rádiókészülékkel, könyvtárral, vetőberendezéssel felszerelt kultúrház épült.

Marosvásárhelyt, Toplicán, vagy Erdőszentgyörgyön, szelében és hosszában az egész Magyar Autonóm Tartományban testvéri közösségben új életet élnek a dolgozók. A kultúra tényleges valóság, kézzelfogható vívmány. Az egész tartományban 867 iskola, 788 könyvtár, 3 színház, 87 filmszínház, több, mint 1300 művészegyüttes, több, mint 500 kultúrház, 7 múzeum és 1 filmharmonia működik.

A TARTOMÁNY városai-ban és falvaiban az orvosi ellátás ma már nem kívánság. A Magyar Autonóm Tartomány létrehozása előtt ezen a vidéken csupán 24 kórház és más egészségügyi intézmény működött, jelenleg pedig ezeknek az intézményeknek a száma többszáz. Csupán a falvakban 38 kórházat és 58 szülőotthont építettek. 1938-hoz képest a halálozási arányszám 50 százalékkal, a gyermekhalandóság pedig egynegyedére csökkent.

A kultúra fénye bevilágítja az egész Magyar Autonóm Tartományt. Az itt élő románok és magyarok vállvetve teremtik meg a virágzó jólétet, együtt örülnek az új élet napjainak.

(Liepmann felvétel) Az első lépések a nagy hagyományú szegedi szabadtéri játékok felújítására a Beloiannisz téren. Vaszy Viktor, a Szegedi Nemzeti Színház igazgatójának, az előkészítő bizottság vezetőjének irányításával széleskörű bizottság vizsgálja a nézőtér, a színpad elhelyezéseinek lehetőségeit, a tér akusztikai és egyéb adottságait. Még sok munka van hátra, de reméljük, jövő nyáron már megszólalnak a téren az ünnepi játékok harsonái, s a szegedi szabadtéri játékok világhírűbbek lesznek, mint valaha.